

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції

16-17 травня 2024 року

Том I

Полтава

Редакційна колегія:

Олег Горб, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, доцент;

Станіслав Ковальчук, голова Ради молодих вчених, професор кафедри будівництва та професійної освіти, професор;

Ігор Коломак, заступник голови Ради молодих вчених, доцент кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, доцент;

Олександр Безкровний, декан факультету обліку та фінансів, доцент;

Олександра Біловод, декан інженерно-технологічного факультету, доцент;

Дмитро Дячков, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій, професор

Сергій Кулинич, декан факультету ветеринарної медицини, професор

Микола Маренич, директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор

Анатолій Шостя, декан факультету технологій тваринництва та продовольства, старший науковий співробітник

Світлана Козина, завідувач інформаційно-консультаційного центру міжнародного методичного забезпечення

Віктор Радочін, начальник редакційно-видавничого відділу

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавського державного аграрного університету, 16-17 травня 2024 року. Том I. – Полтава: РВВ ПДАУ, 2024. – 225 с.

- комплексність управління;
- системність управління;
- репрезентативність показників, що дозволяють прийняти вірні управлінські рішення;
- достовірність, вчасність та порівнюваність інформації для прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Майборода О. Є., Сукрушева Г. О., Куліш Є. В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства». *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 310-313.
2. Шклярук С. Г. Управління фінансовими ризиками: навч. посіб. Київ: Персонал, 2019. 494 с.

“ІНДЕКС БІГ МАКА” ЯК НАЙПРОСТІШИЙ СПОСІБ ОЦІНКИ КУПІВЕЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ

А. В. Чеботарь
alina.chebotar@st.pdau.edu.ua

Науковий керівник:
О. В. Єгорова, к.е.н., доцент

Індекс Біг Мака – це неофіційний спосіб оцінки паритету купівельної спроможності (ПКС) національних валют на основі ціни авторського гамбургера в McDonald’s у кожній країні. Як нульові точки використовуються ціна гамбургера і купівельна спроможність долара США. З 1986 року журнал *The Economist* щорічно публікує індекс Біг Мака. На думку експертів журналу, є дві причини, через які цей індекс є найкращим показником купівельної спроможності валют у всьому світі:

1. McDonald’s – це глобальна мережа, що працює в більшості країн світу.
2. “Біг Мак” містить основні харчові продукти (хліб, м’ясо, овочі та сир) і тому розглядається як узагальнений продукт національної економіки [1].

Але яким би простим та інтуїтивним не був цей індекс, у нього є недоліки, через які наразі він не може змінити статус з неформального на офіційний. Головним недоліком є коливання вартості страви, яке може бути викликане податковою політикою країни, місцевими витратами виробництва, ціною на нерухомість, а також конкуренцією [1].

Щоб розрахувати Індекс Біг Мака, ціну Біг Мака в кожній країні переводять у долари США і порівнюють з ціною в Америці. Якщо ціна Біг Мака в країні вища, ніж у США, валюта країни вважається переоціненою, якщо нижча - недооціненою [2]. Розглянемо це на прикладі України: ціна бургера становить 110 грн, порівняємо це з американською ціною у 5,69 долара США. Передбачуваний обмінний курс становить 19,33 грн/долар. Різниця з фактичним обмінним курсом у 37,44 грн/долар вказує на те, що українська гривня недооцінена на 48,4% [3].

Станом на 2024 рік, Україна посідає 8 місце у рейтингу недооцінених валют. Найбільш недооціненим у цьому ж році вважається тайванський долар, за

ним іде індонезійська рупія, третє місце посідає індійська рупія. Найбільш переоціненим є швейцарський франк, на другому місці знаходиться норвезька крона, на третьому – уругвайське песо. Разом з ними переоціненими вважаються ще 5 валют [3].

Порівняємо динаміку індексу Біг Мака української гривні з уругвайським песо та японською єною (рис. 1).

За останні 5 років, гривня жодного разу не наблизилась до долара, тобто до 0%, значення індексу коливалося від -54,9% до -48,4%. Що ж до єни, то проявляється тенденція щодо зростання недооцінки цієї валюти, значення її індексу коливалося від -46,5% до -23,5%. Цікава ситуація склалася з уругвайським песо, у 2020 та 2021 роках воно було недооцінене на 0,8% та 1,8% відповідно, але вже у 2022 році індекс виріс на 9,5% і валюта почала вважатися переоціненою на 7,7%. До 2023 року переоцінка песо стрімко зростала та досягла позначки у 27,8%. У 2024 році уругвайське песо, за індексом Біг Мака, ще вважається переоціненим, проте вже менше, зараз індекс становить 23,7%. Загалом, остання валюта коливалася від -1,8% до 27,8%.

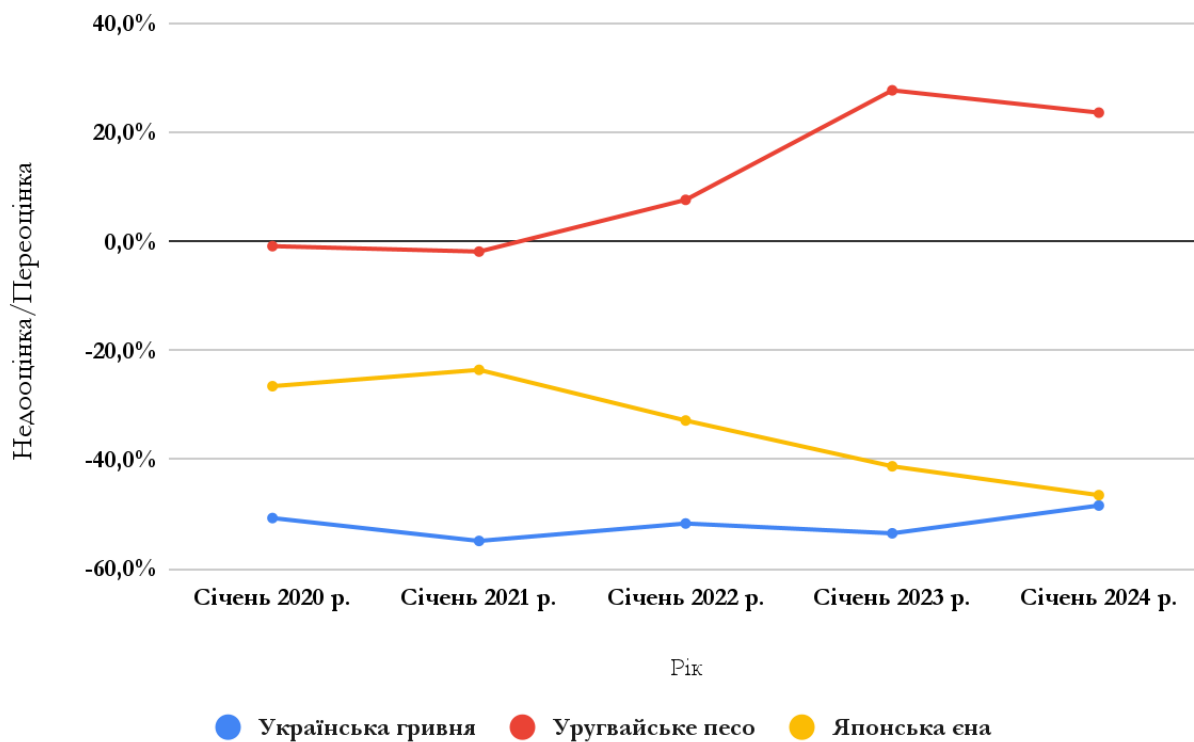

Рис. 1. Динаміка індексу Біг Мака різних валют за 2020-2024 рр.*

*побудовано авторами на підставі [3]

За індексом Біг Мака, в ідеальному варіанті в будь-якій країні світу ціна Біг Мака повинна бути однаковою, але ми ніколи не досягнемо цього ідеалу, бо економіки держав різні та багато з них не є стабільними. Це зумовлено не тільки внутрішнім становищем, а й зовнішніми чинниками, наприклад: пандемії, світові кризи, війни, політичні суперечки, стихійні лиха.

Отже, індекс Біг Мака є відносно простим для розуміння методом оцінки купівельної спроможності, але з тим не є ідеальним, оскільки може мати велику

похибку, зважаючи на деякі чинники. Також, хоч мережа McDonald's знаходиться у більш ніж 120 країнах світу, не завжди виходить визначити індекс Біг Мака. Наприклад, у липні 2022 журналу *The Economist* не вдалося це зробити, тому що через військову повномасштабну агресію росії заклади McDonald's призупинили свою роботу [4]. Але не зважаючи на все це, індекс Біг Мака може стати відправною точкою у дослідженнях ПКС, що, своєю чергою, дозволить отримати набагато точніші результати оцінки купівельної спроможності валют.

Список використаних джерел:

1. Ігнатова І. Індекс Біг Мака 2024: наскільки завищений курс долара в Україні. *Факти*. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/ekonomika/20240202-indeks-big-maka-2024-naskilky-zavyshhenyj-kurs-dolara-v-ukrayini/> (дата звернення: 18.04.2024).

2. Бутурлим О. Долар в Україні має коштувати менше 20 гривень: індекс Біг Маку. *УНІАН*. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/kurs-dolara-grivnya-maye-buti-nabagato-micnishoyu-zgidno-z-indeksom-big-maku-12528414.html> (дата звернення: 18.04.2024).

3. The Economist. Our Big Mac index shows how burger prices are changing. *The Economist*. URL: <https://www.economist.com/big-mac-index> (дата звернення: 18.04.2024).

4. Ковтун Ю. Індекс Біг-мака оновлено: яке місце посіла Україна. *PaySpace Magazine*. URL: <https://psm7.com/uk/money/indeks-big-maka-obnovlen-kakoe-mesto-zanyala-ukraina.html> (дата звернення: 18.04.2024).

УДК 930.85

УКРАЇНСЬКА АНДЕГРАУНДНА КУЛЬТУРА

А. В. Чеботарь
alina.chebotar@st.pdau.edu.ua

Науковий керівник:
Ю. В. Помаз, к.і.н., доцент

Українська андеграундна культура, що виникла в середині ХХ століття як опозиція до офіційної радянської ідеології, являє собою потужний пласт вітчизняної історії та культури, який досі недостатньо вивчений. Її дослідження є актуальним, бо андеграунд відіграв важливу роль у формуванні української національної ідентичності та самосвідомості в часи тоталітаризму. Митці цієї течії часто порушували теми, які й досі залишаються актуальними для українського суспільства, такі як свобода слова, права людини, національна пам'ять та ідентичність.

Велика українська енциклопедія визначає андеграунд як сукупність творчих напрямів сучасного мистецтва, що протиставляють себе культурі масовій та офіційному мистецтву, складова контркультури [1]. Розглянемо це явище української культури в розрізі літератури, образотворчого мистецтва та музики, адже у кожного із цих видів мистецтва є своя історія утворення андеграундного середовища.

М. В. Северін	
РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ.....	191
К. В. Сімінько	
МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ТОВАРІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	193
М. Д. Сіренко	
УКРАЇНСЬКА ІСТОРІЯ В КОНТЕКСТІ ІДЕЇ МОНАРХІЗМУ.....	195
К. В. Татарець	
РОЛЬ ТЕХНОКРАТІЇ В ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	197
К. В. Татарець	
РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СВІТОВІЙ НАУЦІ ТА ТЕХНОЛОГІЯХ	199
А. С. Токарева	
ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ: ОСОБЛИВОСТІ ПОЛТАВЩИНИ.....	201
Л. Турчин, А. Мотя, Д. Мазніченко, О. Ваць	
ОЦІНКА ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ І ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	203
А. В. Чеботарь	
“ІНДЕКС БІГ МАКА” ЯК НАЙПРОСТІШИЙ СПОСІБ ОЦІНКИ КУПІВЕЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ	205
А. В. Чеботарь	
УКРАЇНСЬКА АНДЕГРАУНДНА КУЛЬТУРА	207
І. В. Чернуха	
ПРИРОДА ПРИРОДНОГО ПРАВА.....	209
А. Ю. Шабатько	
ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ІДЕАЛ РАДЯНСЬКОЇ ЛЮДИНИ ТА РЕАЛІЇ ЇЇ ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ	211
D. Shevchenko	
DIFFERENTIATION OF SLANG IN JOHN GREEN’S NOVEL PAPER TOWNS.....	213
М. Ю. Шепель, О. О. Глуценко	
БРЕХНЯ ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ	215